

TOULKY Ā UMAVOU - ĀŠDOLĀ• LOSENICE - I.

ĀEtvrtk, 08 Ānor 2018

Psal se prosinec 1992 a mne pracovní povinnosti pĀ™ivedly do odlehlých šumavských konĀin. Stavební firma s celorepublikovou pĀsobností, u které jsem tehdy pracovala, nemĀla v polistopadové dobĀ o zakázky nouzi a nové objekty rostly jako houby po dešti. Všichni si tehdy slibovali, Āže lidé (léta zvyklí na uzavĀ™ené pohraniĀní pásmo) budou chtít po otevĀ™ení hranic oboustrannĀ cestovat.

ĀEeši do NĀmecka, NĀmci k nám. A k tomu bylo, krom jiného, zapotĀ™ebí právĀ nových penzionĀ a horských. Jedna taková stavba penzionu byla i nedaleko Kašperských Hor. Dostat se v zimĀ do tohoto místa se rovnalo adrenalinovému záĀitku. V létĀ se jelo z Kašperských hor do Amáline údolí a pak vzhĀru na KaĀerov, ĀEervenou, Lídlovy Dvory, vše celkem bez problémĀ. V zimĀ, navzdory snĀhovým Ā™etĀzĀm, se škodovka se šoférem a mnou smýkala, strach z pádu do hluboké strĀže pod námi mne doslova pĀ™ikoval do sedadla, a já na sedadle spolujezdce nechtĀnĀ brzdila nohou. Tímto gestem jsem vyloudila nemalý úsmĀv na tvĀ™i kolegy, stavbyvedoucího. Āeasto byla cesta zcela neprĀjezdná a my byli nuceni volit delší, ale bezpečnĀjší cestu pĀ™es Rejštejn, údolím Losenice.

PĀ™i první cestĀ z Rejštejna jsem byla jako v JiĀ™íkovĀ vidĀní. Zde se objevil jiný svĀt, tolik odlišný od r vzdálené jen nĀkolik kilometrĀ opodál. Vše v tĀchto místech ještĀ v devadesátých letech, témĀ™ padesát let po válce, vypadalo jako z filmu pro pamĀtníky. PolorozboĀ™ené stavby tu stály ve vzájemné symbióze s pĀ™írodou, která byla prakticky nedotĀena lidskou rukou. Vládlo tu ticho, které by se dalo krájet. První objekt mého zájmu pĀ™išel brzy za Rejštenem - obrovská Watzlawickova továrna s nĀmeckým nápisem, který vĀštil, Āže se zde vyrábĀla koleĀka k dĀtským koĀárkĀm.

Kousek od ní pila, resp. ruiny pily Franze Watzlawicka. Dál pak odboĀka na Podlesí-Vogelsang, obec vysoko nad Ā™íĀkou Losenicí. Následovaly další bývalé osady, Karlina Pila, v zatĀce samota Wagnerka, patĀ™ící pod bývalou Buzošnou, a opodál po pravé stranĀ úzká lesní cesta na bývalý mlýn Buzošná.

Poté uĀ celkem klidný úsek na ĀEervenou, Lídlovy Dvory. Býval to hezký Āas, zavítat na Šumavu, tĀch staveb byl a vzpomínky jsou hezké, nĀ které i hodnĀ úsmĀvné. Píše se leden 2018 a já zatouĀila podívat se znovu do tĀchto míst. „Co se tam zmĀnilo“? Ptám se v duchu sama sebe. JistĀ uĀ tam vyrostly další hotely a penziony, neumĀle vyvedené cedule s nápisy „Zimmer frei“ uĀ snad zmizely… A tak syn bere do auta mne a vnuka od dcery a míĀ™íme na Šumavu. PĀ™i návštĀvĀ sušického muzea vnuk kulí oĀĀka r mechanický betlém, já zase obdivuji sklenĀné flakónky na voĀavky. JenĀže informaĀní cedulka mne vyvedla z omylu, tahle krása se pouĀivala na vĀc voĀavce hodnĀ vzdálenou, prozaickou ‐ šĀupavý tabák. Pak mne zaujala dĀ™evĀná socha Madony z Podlesí-Vogelsangu. Vogelsang patĀ™í k zaniklým šumavským obcím, tak pĀ™ece se nĀ z obce dochovalo… Máme v plánu na Vogelsang zajet, ale moĀná to bude problém, sníh „nahoĀ™e“ nebude, ale cesta do prudkého kopce mĀže být pokryta zledovatĀlým krunýĀ™em. ZĀstat nĀkde uprostĀ™ed zledovatĀl cesty by byl pĀkný prĀšvih. Uvidíme.. Lákají mne bizoni, kteĀ™í tu prý mají být, ráda bych je ukázala vnouĀkovi. Cesty ze Sušice do Rejštejna ubĀhla rychle, po vánoĀních svĀtcích nejezdily kamiony se zboĀím, ani nákladní vozy se dĀ™evem, osobních aut nebylo na silnici mnoho. V RejštejnĀ pak následovala odboĀka na ĀEervenou. Po levé stranĀ je kopec, kterému se Ā™íkávalo Klapperl, oblíbené místo spisovatele Karla Klostermanna. UprostĀ™ed lesĀ stoj kaple Panny Marie Pomocné, o nĀco dál stával Bílý domek, letní sídlo spisovatelovy rodiny. Na zdejším hĀ™bitovĀ odpĀívá spisovatelova matka Charlotta, která pocházela ze slavného sklĀ™ského roku Ābélé a bratr, rejštejnský farĀ™. Asi po kilometru jízdy se vynoĀ™í ruiny továrny Franze Watzlawicka. Dnes ruiny, kdysi továrna která dávala práci cca 250 aĀ 300 dĀlníkĀm. Sem, do údolí Ā™íĀky Losenice, pĀ™išel roku 1878 tesaĀ™ský mistr obchodník, pozdĀjší starosta Kašperských Hor, zaniklé obce.cz a zakoupil zde malou tesaĀ™skou soustruĀ™ní. Výroba tehdy Āitala drobný sortiment ‐ kartĀe, biĀe, ozdobné komponenty potĀ™ebné k výrobĀ Āidlí. Podnik nes Āasem neobvyklý název „První rakousko-uherská továrna na koleĀka k dĀtským koĀárkĀm“ rozšíĀ™ svĀj sortiment o dĀtská auta, tĀ™íkolky, kolobĀky, sĀky, lyĀe, ohýbaný nábytek a velmi Āádané dĀ™evĀné Āeb. Období krize ve tĀ™icátých letech firma pĀ™eĀila bez úhony. V blízkých sklárnách v Klášterském mlýnĀ nastal útluk výroby a dĀlníci pĀ™echázeli do Watzlawickovy továrny. Z dobových fotografií lze poznat, Āže objekt byl opravdu rozsáhlý, tvoĀ™ila jej obrovská pila a výrobní budova, vzdálené od sebe nĀkolik desítek metrĀ. Podnik se snaĀil hodnĀ sázet na reklamu a z dobových dokumentĀ lze vidĀt opravdu krásné zboĀí (zanikleobce.cz ‐ dobový leták firmy). RovnĀže s vedení snaĀilo v Kašperských Horách otevĀ™it vlastní uĀovskou školu a usilovalo o vznik Āeleznice Kašperské Hory-Sušice, k realizaci však nedošlo. V období druhé svĀtové války se výroba uzpĀsobila potĀ™ebám armády (bedny na municí). Po roce 1945 byla snaha zabránit odsunu NĀmcĀ a továrnu zachovat. Dokonce národní správce vyslovil obavu, Āže lidé pĀ™icházející z vnitrozemí nebudou mít pĀ™edpoklady pro tĀĀ fyzickou práci se dĀ™evem. BohuĀel došlo ke znárodnĀní továrny, v pozdĀjší dobĀ podnik SOLO Sušice zde vyrábĀl kuchyĀský nábytek. I on však objekt opustil a tak továrna chátrá a pustne. Menší objekt se doslova ztrácí pĀ™ed oĀĀima. Nebýt toho, Āže je zima a není vegetace, se mi nĀco málo podaĀ™

vyfotografovat, musela jsem si ovšem dávat pozor na každý krok. V létě by člověk už pomalu nepoznal, že tu nějaká pila stála, věž je rozpadlá a hlavní štít s logem Franz Watzlawick, který tu byl v devadesátých letech, už také zmizel. Továrna sice zatím stojí, ale dovnitř jsem se neodvážila. Tolik dnešní povídání. Pár minut poputujeme dále proti proudu Losenice... MIA (je to smutné, co?)